

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na području bivše
Jugoslavije od 1991. godine

IT/144

Datum: 8. mart 1999.

Original: engleski i francuski

**ETIČKI KODEKS ZA
USMENE I PISMENE PREVODIOCE
ANGAŽOVANE OD STRANE MEĐUNARODNOG SUDA
ZA BIVŠU JUGOSLAVIJU**

(IT/144)

UNITED NATIONS

NATIONS UNIES

INTERNATIONAL TRIBUNAL FOR THE PROSECUTION
OF PERSONS RESPONSIBLE FOR SERIOUS VIOLATIONS OF
INTERNATIONAL HUMANITARIAN LAW COMMITTED
IN THE TERRITORY OF THE FORMER YUGOSLAVIA
SINCE 1991

TRIBUNAL INTERNATIONAL CHARGE DE POUR-
SUIVRE LES PERSONNES PRESUMÉES RESPONSABLES
DE VIOLATIONS GRAVES DU DROIT INTERNATIONAL
HUMANITAIRE COMMISES SUR LE TERRITOIRE DE
L'EX-YOUGOSLAVIE DEPUIS 1991

ODLUKA

SEKRETAR MEĐUNARODNOG SUDA

S OBZIROM na član 76 Pravilnika o postupku i dokazima (u daljem tekstu: Pravilnik) koji obavezuje sekretara da obezbedi da pismeni i usmeni prevodioci ispunjavaju svoje zadatke verno, nezavisno i nepristrasno i uz potpuno poštovanje obaveze poverljivosti;

S OBZIROM da poštovanje etičkog kodeksa predstavlja sastavni deo posla usmenih i pismenih prevodilaca u pravosudnom kontekstu;

S OBZIROM na to da Međunarodni sud i usmene i pismene prevodioce angažuje u skladu sa različitim uslovima i odredbama i da oni, u obavljanju svog posla, izvršavaju razne zadatke u okviru sva tri sastavna dela Međunarodnog suda;

S OBZIROM na to da je Nacrt etičkog kodeksa, koji je pripremio sekretar, predat sudijama i tužiocu Međunarodnog suda i da se oni nisu usprotivili njegovom proglašavanju;

IMAJUĆI U VIDU primedbe sudija i tužioca u vezi sa pomenutim Nacrtom;

U SKLADU S članom 76 Pravilnika;

OVIM PROGLAŠAVA Etički kodeks za usmene i pismene prevodioce angažovane od strane Međunarodnog suda za bišu Jugoslaviju, priložen u aneksu 1;

SAČINJENO na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnom smatra engleska verzija.

Dorothee de Sampayo Garrido-Nijgh,
sekretar Međunarodnog suda

Dana 5. marta 1999.
U Hagu,
Holandija

Aneks 1

ETIČKI KODEKS ZA USMENE I PISMENE PREVODIOCE ANGAŽOVANE OD STRANE MEĐUNARODNOG SUDA ZA BIVŠU JUGOSLAVIJU

PREAMBULA

Ovaj Kodeks se proglašava u uverenju da:

1. Usmeni i pismeni prevodioci, kao službenici Međunarodnog suda, moraju da se pridržavaju visokih standarda profesionalnog ponašanja.
2. Usmeni i pismeni prevodioci u obavljanju svog posla moraju da deluju verno, nezavisno i nepristrasno i da u potpunosti poštuju obavezu poverljivosti.
3. S obzirom na to da obaveze i odgovornosti koje usmeni i pismeni prevodioci imaju prema Međunarodnom sudu važe i posle isteka ili raskida ugovora koji ih za njega vezuje, oni mogu da odgovaraju za svako eventualno kršenje tih obaveza, između ostalog, i putem prijavljivanja njihovim nacionalnim ili međunarodnim stručnim udruženjima. Stoga moraju biti svesni svojih obaveza i odgovornosti.

Kodeks i njegove odredbe formulisani su u svrhu ostvarivanja ovih načela.

UVOD

Član 1 Definicije

1. Za potrebe ovog Kodeksa, osim ako iz njegovih odredbi ili konteksta u kojem se upotrebljavaju ne proističe drugačije, dolenađeni izrazi imaju sledeće značenje:

“CLSS”	Služba za jezičke i konferencijske usluge Međunarodnog suda.
“Usmeni prevodioci”	lica angažovana od strane Međunarodnog suda: a) na osnovu ugovora na određeno vreme, koja simultano prevode tokom postupaka koji se odvijaju u sudnicama Međunarodnog suda; b) na osnovu kratkoročnih ugovora ili sporazuma o posebnim uslugama, prilikom rada na terenu izvan sedišta Međunarodnog suda u Hagu ili izvan sudnica Međunarodnog suda;

- c) na osnovu kratkoročnih ugovora, radi pojačavanja prevodilačkih ekipa Međunarodnog suda i obezbeđenja simultanog prevođenja tokom postupaka koji se odvijaju u sudnicama Međunarodnog suda.

“Pismeni prevodioci” lica angažovana od strane Međunarodnog suda:

- a) na osnovu ugovora na određeno vreme, koja pismeno prevode dokumenta dostavljena CLSS;
- b) na osnovu kratkoročnih ugovora, koja prevode pismeno, kod kuće, dokumenta za potrebe Međunarodnog suda.

“Međunarodni sud” Međunarodni sud za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine, osnovan Rezolucijom 827 Saveta bezbednosti od 25. maja 1993.

2. Ovaj Kodeks se mora tumačiti i primenjivati tako da se na najbolji način ostvaruju ciljevi i štite vrednosti istaknuti u preambuli.
3. Opšte odredbe ovog Kodeksa ne smeju se na osnovu neke posebne ili ilustrativne odredbe tumačiti niti primenjivati restriktivno.
4. Upotreba jednine podrazumeva množinu i obratno.

Član 2 **Stupanje na snagu**

Ovaj Kodeks stupa na snagu dvadeset šestog februara 1999. godine.

Član 3 **Opšti cilj i primena**

1. Opšti cilj ovog Kodeksa jeste ustanovljavanje standarda profesionalnog ponašanja za usmene i pismene prevodioce koji su obavezujući za sva lica koja Međunarodni sud angažuje u tom svojstvu.
2. Ovaj Kodeks se primenjuje na usmene i pismene prevodioce kako su definisani u članu 1, stav 1, ovog Kodeksa.
3. Osim odredbi ovog Kodeksa, usmene i pismene prevodioce, kao službenike Međunarodnog suda, obavezuju i odredbe Pravila službe Ujedinjenih nacija i prateća administrativna uputstva.

PROFESIONALNO PONAŠANJE

Član 4 Pravila ponašanja

1. Usmeni i pismeni prevodioci se u svim prilikama ponašaju uljudno, učtivo i dostojanstveno.
2. Usmeni prevodioci u svim prilikama zadržavaju profesionalan pristup u ophoenju sa sudijama, pomoćnim sudskim osobljem, svedocima, advokatima i ostalim licima prisutnim u sudnici. Usmeni prevodioci se moraju truditi da uvek pokažu profesionalnu uzdržanost.

Član 5 Profesionalni integritet i dostojanstvo

1. Usmeni i pismeni prevodioci ne dozvoljavaju da ih lični ili neki drugi interesi ometu u obavljanju njihovih zadataka.
2. U obavljanju svog posla usmeni i pismeni prevodioci ne traže i ne prihvataju nikakvu nagradu niti naknadu, korist ili povlasticu bilo koje vrste.
3. Usmeni i pismeni prevodioci ne koriste prednost koju im njihov položaj daje u odnosu na one koji slušaju ili čitaju njihove prevode, niti utiču na njih.
4. Usmeni i pismeni prevodioci u svim prilikama zadržavaju integritet i nezavisnost.

Član 6 Pouzdanost

1. Usmeni i pismeni prevodioci poštuju zakazane termine i predviđene rokove; ako to ne mogu, o tome izveštavaju svoje nadređene kako bi bile preduzete neophodne mere.
2. Usmeni prevodioci koji rade u sudnici izveštavaju sudije o svakoj nedoumici koja može prosteći iz eventualne leksičke lakune u izvornom jeziku ili u jeziku prevoda.

OPŠTE OBAVEZE USMENIH I PISMENIH PREVODILACA PREMA SUDU

Član 7 Poverljivost

1. *Opšte obaveze*

- a) Usmeni i pismeni prevodioci se sa najvećom mogućom diskrecijom odnose prema svemu što se tiče njihovog posla i ni u kojoj prilici ne saopštavaju medijima niti bilo kojoj instituciji, osobi, vladinoj ili nevladinoj organizaciji ili nekom drugom autoritetu izvan Međunarodnog suda, informacije koje nisu javno iznete, a koje su saznali u okviru obavljanja svog posla.
- b) Informacije koje su im prenete kao poverljive, koje su saznali obavljajući svoj posao ili za koje na neki drugi način znaju da su poverljive, usmeni i pismeni prevodioci mogu saopštiti unutar Međunarodnog suda samo onim osobama kojima su te informacije potrebne radi obavljanja posla, ili uz odobrenje pretpostavljenog.
- c) Dokumenta koja se prevode u svakom trenutku su svojina Međunarodnog suda te ih usmeni i pismeni prevodioci ne pokazuju i ne daju trećim licima osim uz izričitu dozvolu svog pretpostavljenog ili po nalogu Međunarodnog suda.
- d) Usmeni i pismeni prevodioci ne raspravljaju o činjenicama iz predmeta koje rešava Međunarodni sud, osim o stručnim pitanjima u okviru CLSS.
- e) Usmeni i pismeni prevodioci ne stiču nikakvu ličnu korist niti bilo kakvu prednost na osnovu poverljivih informacija koje eventualno saznaju prilikom obavljanja svog posla.

2. *Razmena informacija*

Kada je potreban timski rad i uz dozvolu pretpostavljenog, može se pojaviti potreba da usmeni i pismeni prevodioci razmenjuju relevantne informacije sa ostalim usmenim ili pismenim prevodiocima iz tima zaduženog za taj posao. U tom slučaju, etička obaveza čuvanja tajne odnosi se na ceo tim.

3. *Privilegovani odnos između advokata i klijenta*

Informacije koje usmeni i pismeni prevodioci saznaju iz konsultacija i drugih oblika komunikacije između osumnjičenih ili optuženih i njihovih pravnih zastupnika zaštićene su pravilom o privilegovanom profesionalnom odnosu advokata i klijenta i ne smeju se nikome prenositi bez izričite saglasnosti osumnjičenog ili optuženog i njegovog branioca.

4. *Trajnost obaveze*

Usmeni i pismeni prevodioci imaju obavezu čuvanja tajne i po isteku ili raskidu ugovora koji ih vezuje za Međunarodni sud.

Član 8 Nepriistrasnost

1. Usmeni i pismeni prevodioci dužni su da budu potpuno nepriistrasni u obavljanju svog posla.
2. Usmeni i pismeni prevodioci nikome ne daju pravne savete, bilo na nečiji zahtev bilo svojevolljno, niti bil kog osumnjičenog ili optuženog upućuju na nekog konkretnog branioca.
3. Usmeni i pismeni prevodioci otvoreno obaveštavaju svog pretpostavljenog o eventualnom sukobu interesa, stvarnom ili prividnom, koji može da se pojavi u obavljanju njihovog posla.

STRUČNOST

Član 9 Kompetentnost

1. *Stepen stručnosti*
  - a) Usmeni i pismeni prevodioci prihvataju samo one zadatke koje su u stanju kompetentno da obave.
  - b) Ako usmenim i pismenim prevodiocima tokom rada postane jasno da zadatak koji im je poveren prevazilazi njihove tehničke ili jezičke sposobnosti, oni predlažu svoje povlačenje sa tog zadatka.
  - c) Usmeni i pismeni prevodioci vode računa da uslovi u kojima rade olakšavaju komunikaciju. Ako neki spoljni elementi (uključujući i tehničke probleme kao što su loš kvalitet zvuka ili nečitke fotokopije) umanjuju tačnost ili potpunost njihovog usmenog odnosno pismenog prevoda, oni o tome odmah obaveštavaju one koji njihove prevode slušaju ili čitaju.

2. *Priprema*

Usmeni i pismeni prevodioci unapred utvrduju moguće zahteve koji ih očekuju tokom predstojećih zadataka i pripremaju se za njih na odgovarajući način.

Član 10 Tačnost

1. *Vernost originalu i potpunost*
  - a) Formulacije koje su koristile osobe čije se reči usmeno ili pismeno prevode usmeni i pismeni prevodioci prenose što je moguće vernije originalu, s najvećom mogućom preciznošću i s potpunom neutralnošću.

- b) Usmeni prevodioci poruku prenose u potpunosti, uključujući i vulgarne ili pogrдне primedbe, uvrede i neverbalne elemente, kao što su ton i emocije govornika, koji slušaocima mogu da olakšaju razumevanje.
- c) Usmeni i pismeni prevodioci prilikom prevođenja ne dozvoljavaju sebi nikakvo ulepšavanje, izostavljanje niti menjanje.
- d) Ukoliko su izgovorene ili napisane očigledne greške ili neistine, usmeni i pismeni prevodioci moraju verno da ih prenesu.

2. *Nedoumice u vezi sa prenošenjem ili razumevanjem*

- a) Usmeni i pismeni prevodioci moraju priznati i bez odlaganja ispraviti svaku grešku u svom usmenom ili pismenom prevodu.
- b) U slučaju bilo kakve nedoumice, usmeni i pismeni prevodioci traže da se nejasni deo ponovi, preformuliše ili pojasni.

3. *Kvalitet prenošenja*

Usmeni prevodioci vode računa, koliko je to u njihovoj moći, da ih oni koji slušaju dobro čuju i razumeju.

OBAVEZE PREMA STRUCI

Član 11 Stručni razvoj

1. *Usavršavanje*

Usmeni i pismeni prevodioci održavaju i neprestano usavršavaju svoje umeće usmenog i pismenog prevođenja i poboljšavaju svoje poznavanje sudske procedure i stručne terminologije sa kojom se mogu sresti u obavljanju svog posla.

2. *Profesionalna solidarnost*

- a) Usmeni i pismeni prevodioci treba da podržavaju i podstiču stručno usavršavanje svojih kolega.
- b) Usmeni i pismeni prevodioci, kad god je to moguće, treba da svojim kolegama prenose novostečena stručna znanja koja im mogu biti od koristi u obavljanju posla.